

Munnhulekreft: Genetiske forandringer, etnisitet og livsstil

Munnhulekreft er en aggressiv kreftsykdom som utgjør et stort helseproblem i mange utviklingsland. Forekomsten varierer; i vestlige land som Norge og Sverige utgjør munnhulekreft 1–2 prosent av alle krefttilfeller årlig, mens i India og Sri Lanka utgjør denne krefttypen over 30 prosent av krefttilfellene.

Mai Lill Suhr Lunde har studert forandringer i kromosomer og genuttrykk i kreftvev sammenliknet med friskt vev fra pasienter i Asia og Europa. Kreftprøvene har til dels felles genetiske forandringer. Dette tyder på at utviklingen av munnhulekreft følger samme biologiske signalveier uavhengig av pasientenes livsstil og etnisitet.

De viktigste årsakene til munnhulekreft er bruk av tobakk og alkohol. Betel quid (BQ) er et produkt av tørkede arecanøtter, lesket kalk og iblant tobakk, som pakkes i et beteltreblad, og tygges eller suges. Produktet er populært i Sør- og Sørøst-Asia, og en stor risikofaktor for munnhulekreft.

Lunde har studert genet for et protein som kan ha en tumorhemmende funksjon i munnhulekreft. Det er vanlig at

FOTO: ANNE SIDSEL HERDLEVÅR

Personalia

Mai Lill Suhr Lunde disputerte den 2. februar 2012 for Ph.D.-graden ved Universitetet i Bergen med avhandlingen «Multi-national gene expression profiling of oral squamous cell carcinomas – Biological pathways regardless of differences related to life-style and ethnicity».

Mai Lill Suhr Lunde er fra Holmestrand og er født i 1971. Hun tok cand.scient-graden i mikrobiologi ved Universitet i Oslo i 2002, og har siden 2004 vært stipendiat ved Institutt for biomedisin og Institutt for klinisk odontologi

ved Det medisinsk-odontologiske fakultet ved Universitetet i Bergen.

Veiledere var førsteamanuensis og spesialtannlege Salah O. Ibrahim og professor Endre N. Vasstrand ved Institutt for biomedisin og Institutt for klinisk odontologi ved Det medisinsk-odontologiske fakultet ved Universitetet i Bergen.

et gen har små variasjoner mellom individer, og i denne studien ble det undersøkt om det kunne finnes en sammenheng mellom ulike genvarianter og utvikling av munnhulekreft.

Lunde undersøkte tumorvev fra ulike populasjoner i Asia, Afrika og Europa, og vevsprøver fra indiske pasienter diagnostisert med oral submukøs

fibrose (OSF), en tilstand som er assosiert med bruk av BQ og som kan utvikle seg til munnhulekreft. Det ble vist at en bestemt variant av dette genet var overrepresentert i OSF-prøvene, noe som kan bety at bærere av denne genvarianten har større sjanse for å utvikle munnhulekreft.